

Rapport 2025:1

Arkeologisk utredning, etapp 2

Fillinge Bergtäkt AU2

Fillinge 6:17

Bankekinds socken

Linköpings kommun

Östergötlands län

Anders Olofsson

Tekniska och administrativa uppgifter

Fastighet	Fillinge 6:17
Socken/stad	Bankekind
Kommun	Linköping
Län och landskap	Östergötland
Lämningsnummer	L2008:2957, L2008:3050 och L2022:7127
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH2000
Mätteknik	RTK-GPS
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning, etapp 2
Länsstyrelsens dnr	431-15065-2022
Länsstyrelsens handläggare	Kjell Svarvar
ÖM dnr	0048/23
ÖM projektnr	002177
ÖM Intrasisnr	202300436
Beställare	Länsstyrelsen Östergötland
Kostnadsansvarig	Krossteknik i Linköping AB
Projektledare	Anders Olofsson
Biträdande projektledare	-
Personal	Johan Levin, Roger Lundgren
Fältarbetstid	2024-04-08—2024-04-09 och 2024-06-04—2024-06-12
Totalt undersöktes	ca 4,85 ha, varav 1 164 m ² avschaktad yta
Fynd	Ja, ÖM C4845:1–6. Fynden förvaras på och fyndfördelas till Östergötlands museum.
Foto	Ja
Analyser	-
Grafik	Anders Olofsson
Renritning	-
Grafisk form	Johan Levin

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.
Upphovsrätt: om inget annat anges gäller Creative Commons licens CC BY.
Villkor på <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/se>

Fillinge Bergtäkt AU2

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning och bakgrund	4
Områdesbeskrivning	4
Fornlämningsbild samt tidigare arkeologiska insatser	4
Fornlämningsbild	4
Tidigare arkeologiska insatser	6
Syfte och metod	7
Syfte	7
Metod	7
Resultat	8
Åtgärdsförslag	17
Referenser	17
Bilaga 1. Schaktbeskrivningar	18
Bilaga 2. Anläggningsbeskrivningar	24
Bilaga 3. Fyndlista	25
Bilaga 4. Foton	26

Omslagsbild: Schaktning i N delen av Objekt II. Foto från NNÖ, Roger Lundgren, Östergötlands museum.

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM
ARKEOLOGI OCH BYGGNADSVÅRD

Box 232 • 581 02 Linköping • 013 - 23 03 00 • www.ostergotlandsmuseum.se

Sammanfattning

Östergötlands museum utförde under våren och försommaren 2024 en arkeologisk utredning, etapp 2 som berörde Fillinge 6:17, Bankekinds socken, Linköpings kommun, Östergötlands län. Den arkeologiska utredningen föranleddes av att Krossteknik i Linköping AB planerade att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken för täkt av berg med tillhörande återvinningsverksamhet. Den aktuella ytan var fördelad på sex delytor: utredningsobjekten I–IV, samt Torplämning 1 (L2008:3050) och Torplämning 2 (L2008:2957), med en total yta om ca 4,85 ha. Sammanlagt 86 sökschakt grävdes.

Vid såväl Torplämning 1 som 2 påträffades spridda fragment av tegel, flintgodsskärvor och planglas. Vid Torplämning 2 påträffades även ett mynt (F573) från tidigt 1800-tal. Inga tydliga spår av byggnadslämningar, utöver den sedan tidigare kända jordkällargrunden vid Torplämning 2, observerades vid utredningen. På två av de övriga objekten (Objekt II och IV) framkom enstaka osäkra anläggningar av förhistorisk boplatsskarakter i form av gropar(?) samt ett mindre antal slagna stenföremål. Östergötlands museum föreslår inga ytterligare arkeologiska åtgärder innan exploatering. Länsstyrelsen äger att besluta i frågan.

Anders Olofsson
antikvarie

Inledning och bakgrund

Östergötlands museum utförde under våren och försommaren 2024 en arkeologisk utredning, etapp 2 som berörde Fillinge 6:17, Bankekinds socken, Linköpings kommun, Östergötlands län. Den arkeologiska utredningen föranleddes av att Krossteknik i Linköping AB planerade att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken för täkt av berg med tillhörande återvinningsverksamhet. Det aktuella området har omfattats av en arkeologisk utredning, etapp 1 som genomfördes år 2022 (Olofsson 2022).

Uppdragsgivare var Länsstyrelsen Östergötland och för kostnaderna stod Krossteknik i Linköping AB. Projektledare vid Östergötlands museum har Anders Olofsson varit. Olofsson har även författat rapporten. Ursprungligen var fältarbetet tänkt att utföras i början av april 2024, men endast två av de ingående delytorna kunde undersökas vid detta tillfälle. De övriga ytorna var för vattensjuka för att ta sig ut på med grävmaskin. Dessa kvarvarande ytor kunde till slut undersökas när marken torkat upp i början av juni samma år.

Områdesbeskrivning

Utredningsområdet är beläget i norra delen av Fillinge, på västra sidan av riksväg 35. Landskapet är småbrutet och ställvis tämligen kuperat med uppodlade lermarker omgivna av större skogsområden. Fornlämningsbildens domineras av lämningar kopplade till den äldre järnåldern innefattande stensträngssystem, gravar och gravfält.

Området utgörs av skogsmark och åkermark samt ett hygge i den sydvästra delen. Höjden över havet är ca 75–95 m ö.h vilket medför att spår efter boplatser eller aktivitetsytor av stenålderskaraktär skulle kunna finnas. Historiskt kartmaterial visar att två äldre torp under Fillinge förekommit inom området och ett spår av detta är jordkällargrunden L2008:2957.

Den aktuella utredningsytan är fördelad på sex delytor: utredningsobjekten I–IV, samt Torplämning 1 (L2008:3050) och Torplämning 2 (L2008:2957), med en total yta om ca 4,85 ha. Delytornas storlek och placering bygger på resultaten från den föregående utredningen, etapp 1 (se ovan).

Jordarten är mindre partier med omväxlande glacial lera och sandig morän. Ställvis med uppstickande urberg (SGU:s jordartskarta). Berggrunden är övervägande syenitoid-granit, medan den längst i väster (västra delen av Objekt IV) utgörs av granit (SGU:s bergartskarta).

Fillinge finns omnämnt i minst 22 medeltida dokument från 1300- och 1400-talen i Riksarkivet (SDHK, ISOF). Det äldsta kända belägget är en köpehandling utfärdad på Risle ting 19 juli 1357 (SDHK 7215), där en Niklis i Fillinge står uppräknad bland de sk fastarna, dvs de som bevittnade köpet.

Fornlämningsbild samt tidigare arkeologiska insatser

Fornlämningsbild

Två kända lokaler med lägenhetsbebyggelse (L2008:2957, jordkällargrund och L2008:3050, uppgift om torplämning) återfinns i den östra kanten av området. De utgör varsin utredningsyta i föreliggande utredning (se ovan). Dessa påträffades vid en arkeologisk utredning, etapp 1 år 2010–2011 (Svarvar & Persson 2011). Platsen för torpet med jordkällargrunden L2008:2957 finns med på en Laga skiftes-karta från 1844 (LMS D6-10:7). L2008:3050 utgörs av platsen för ett soldattorp på en geometrisk avmätning från 1702 (LMS D6-10:1) och ovan nämnda Laga skiftes-karta från 1844 (LMS D6-10:7). På den senare benämns torpet Sandtorpet.

Sedan den föregående utredningen, etapp 1 finns även en fyndplats (L2022:7127) för en kärna av kvarts (ingående i Objekt IV i denna utredning).

I närområdet finns ett antal lämningar i Kulturmiljöregistret (KMR). Ca 240 m söder om utredningsområdet vidtar en större fornlämningsmiljö med stensträngssystemen L2012:1012 och L2012:2544, stensträngarna L2012:3083, L2012:3524, L2008:3049, stensättningarna L2012:3364, L2012:2927, L2012:3525, L2012:3150, L2012:3507 och boplatssområdena L2019:687; L2019:689 och L2024:556.

Strax öster om den sydligaste delen av området, på östra sidan riksväg 35, står en väghållningssten (L2018:387) med inskriptionen ”Stubbetorp 26” (siffrorna något osäkra). I samma område finns även ett postament för telegrafstolpslinje (L2008:2380). Telegraflinjen gick tidigare mellan Linköping – Åtvidaberg – Västervik och byggdes någon gång mellan åren 1855 och 1857. I nämnda postament för telegrafstolpe finns uppsatt ett minnesmärke (L2008:2231) bestående av en del av en kvarnsten ”SOLDATTORP \ 96 SANDTORP \ FILLINGE \ MELLANGARD” Här finns även en husgrund efter en backstuga (L2008:2234).

Figur 3. Utsnitt ur Topografiska webbkartan. Utredningsområdet med aktuella objekt samt sedan tidigare kända lämningar. Skala 1:5 000.

Ca 150 m nordost om ovanstående vidtar ett kluster med stensträngssystem (L2012:3461) samt två resta stenar, sentida med inskription (L2012:3404).

Ca 300 m nordöst om Torplämning 2 (L2008:2957) ligger två stensträngar (L2012:3024 och L2012:3563). I närområdet norr och väster om utredningsområdet finns inga kända lämningar i KMR.

Tidigare arkeologiska insatser

Ett antal arkeologiska utredningar och undersökningar har utförts i och, framförallt, i närområdet. Såsom tidigare nämnts utförde Östergötlands museum en etapp 1-utredning år 2010–2011 inför planerad ny- och ombyggnad av riksväg 35 mellan Linköping och Åtvidaberg (Svarvar & Persson 2011). Denna utredning berörde den allra östligaste remsan av aktuellt utredningsområde, den som gränsar mot Rv 35. Ytan i övrigt har inte omfattats av några tidigare arkeologiska utredningar, undersökningar eller kontroller.

År 1994 utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk utredning mellan Linköping och Åtvidaberg längs sträckan Tannefors – Åtvidaberg – Mormorsgruvan/Ramshult. Genom Bankekinds socken följde sträckningen riksväg 35 och passerade således det i denna utredning aktuella området. Inget av arkeologiskt intresse berördes inom denna sträcka (Feldt 2001:10).

I samband med ombyggnad av riksväg 35 har arkeologiska utredningar, etapp 2 utförts i flera omgångar längs nämnda väg både söder och norr om aktuellt utredningsområde (Nyberg 2013, Lundgren 2019).

En schaktningsövervakning ca 50 m nordöst om den ovan nämnda husgrunden efter en backstuga, L2008:2234, utfördes av Arkeologerna/SHM år 2022. Inga fornlämningar påträffades (Helander 2023:13 f).

Det aktuella området har omfattats av en arkeologisk utredning, etapp 1 som genomfördes år 2022 (Olofsson 2022).

Här nedan följer en beskrivning och motivering av delytor/objekt inför föreliggande arkeologisk utredning, etapp 2 utifrån resultaten i den föregående arkeologiska utredningen, etapp 1 (Olofsson 2022):

Torplämning 1 (L2008:3050)

Ytan, som uppgår till ca 4 160 m², har lagts vid platsen för ett soldattorp (L2008:3050) på en geometrisk avmätning från 1702 (Lms D6-10:1) och Laga skiftes-karta från 1844 (Lms D6-10:7). På den senare benämns

torpet Sandtorpet. Platsen har antikvarisk bedömning som: ”Ingen antikvarisk bedömning – Uppgift om lämning, ej bekräftad i fält” i Kulturmiljöregistret.

Torplämning 2 (L2008:2957)

En ca 3 360 m² storyta vid torplämningen (L2008:2957), innehållande en jordkällargrund. Lämningen är registrerad som möjlig fornlämning i Kulturmiljöregistret. Platsen för torpet finns med på en Laga skiftes-karta från 1844 (Lms D6-10:7). Norr om jordkällaren finns fossil åkermark (Kulturmiljöregistret).

Objekt I

Boplatsläge, ca 2 735 m². Motiveras av att ytan utgör ett bra boplatsläge (ca 78 m ö h) med exponering åt söder och väster, samt att ett diffust område med sotfärgning kunde observeras vid fältinventeringen inom etapp 1-utredningen.

Objekt II

Boplatsläge, ca 10 000 m². Motiveras av att ytan utgör ett bra boplatsläge (ca 82 m ö h) med exponering åt söder och väster, samt att ett mindre antal, något osäkra, slagna artefakter av kvarts och kvartsit noterades i åkerytan strax söder om åkerholmen vid fältinventeringen inom etapp 1-utredningen.

Objekt III

Boplatsläge, ca 545 m². En platå (NV-SÖ) med sydvästexponering i bergig skogsmark. Ytan utgör möjligt läge för stenåldersboplat med havsanknytning. Höjden över havet är ca 93 meter, vilket innebär att en eventuell strandbunden boplat här skulle kunna vara ca 11 000 år gammal (Hallgren & Molin u å, s. 16).

Objekt IV

Boplatsläge, ca 27 700 m². Hygge med sydvästexponering. I södra delen, ca 20 m norr om väg, påträffades en kärna av kvarts. Möjligheterna att påträffa in-takta anläggningar torde dock vara begränsade, pga markberedning.

Syfte och metod

Syfte

Syftet med den arkeologiska utredningen var att ta reda på om fornlämningar berördes av det planerade arbetsföretaget. Utredningen skulle om möjligt avgränsa nyupptäckta fornlämningar inom utredningsområdet.

Resultaten från utredningen skulle kunna användas vid Länsstyrelsens fortsatta tillståndsprövning och utgöra underlag inför eventuella kommande arkeologiska åtgärder. Resultaten skulle också kunna användas som underlag i företagarens planering.

Utredningens målgrupper var främst Länsstyrelsen och Krossteknik i Linköping AB. Resultaten kunde även komma att användas av undersökare när en undersökningsplan för en eventuellt kommande arkeologisk förundersökning upprättas.

Undersökningsplanens ambitionsnivå skulle anpassas så att resultatet kunde användas som ett fullgott underlag inför kommande samhällsplanering och arkeologiska undersökningar.

Metod

Den aktuella ytan utreddes medelst sökschaktsgrävning med maskin. De framkomna lämningarna rensades för hand för att fastställa status och dokumentation. Schakten fylldes igen och ytan återställdes efter utförd undersökning.

Dokumentationen har skett med hjälp av skriftlig beskrivning, inmätning med RTK-GPS, samt digital fotografering. Dokumentations- och fyndmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

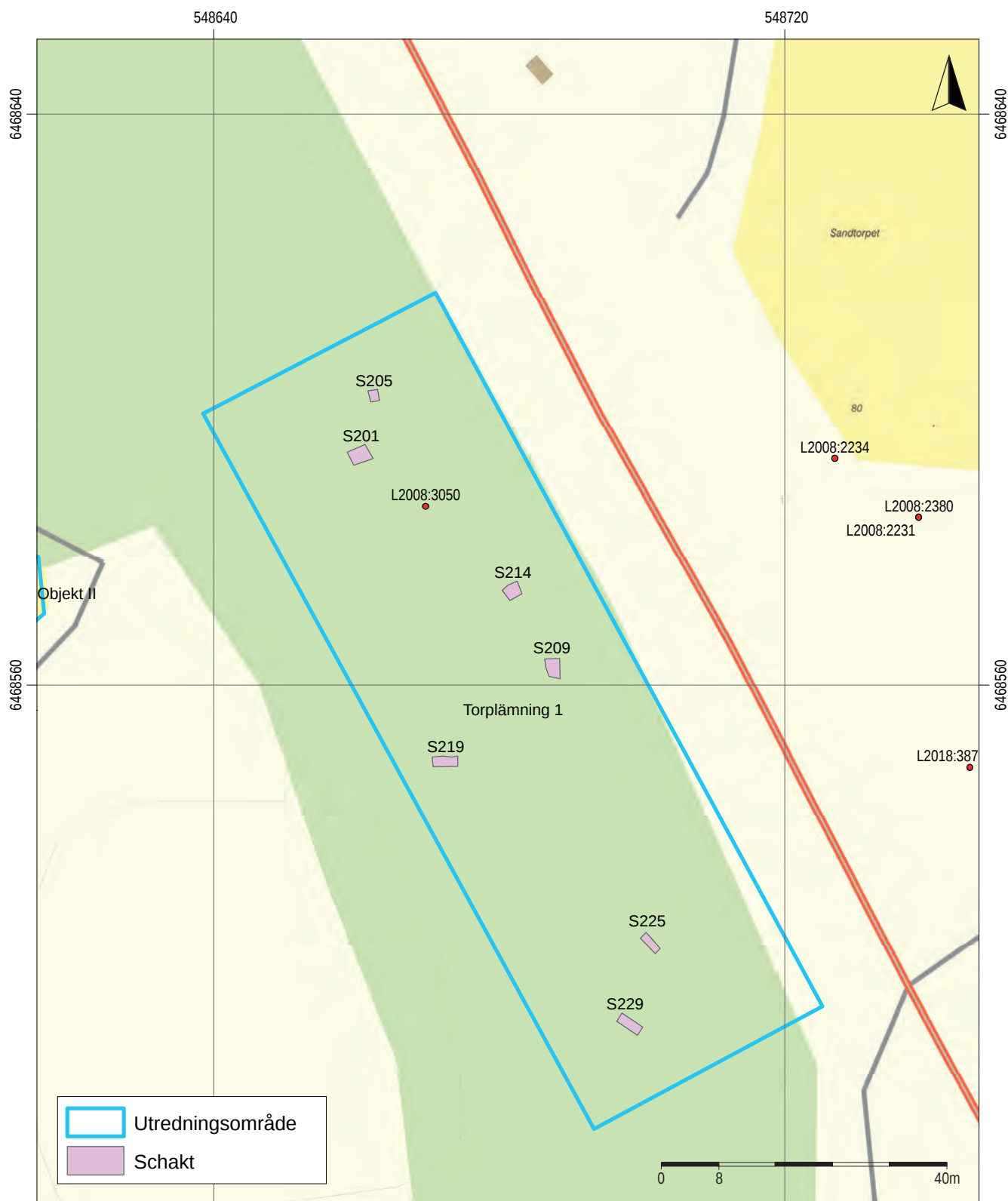

Figur 4. Arbetsbild, schaktning vid Objekt I. Foto från NNV, Roger Lundgren, ÖM.

Resultat

I samband med utredningen grävdes sammanlagt 86 sökschakt fördelade över de sex ingående delytorna.

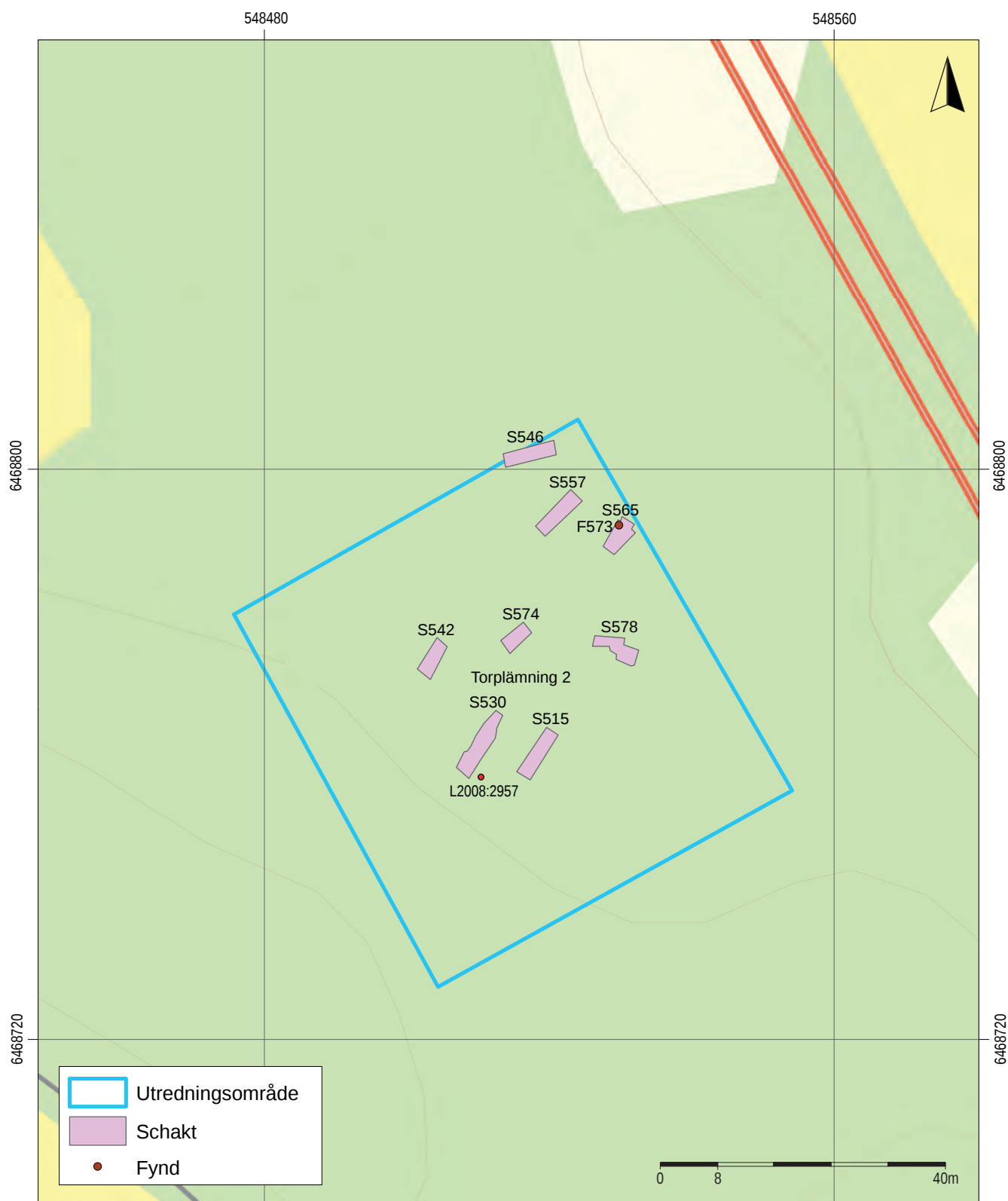
Vid såväl Torplämning 1 som 2 påträffades spridda fragment av tegel, flintgodsskärvor och planglas. Vid Torplämning 2 påträffades även ett mynt (F573), en ½ skilling från 1802. Inga direkta spår av

Figur 5. Utsnitt ur Topografiska webbkartan. Torplämning 1. Skala 1:800.

byggnadslämningar observerades vid utredningen även om det precis norr om L2008:2957 (inrasad jordkällare, Torplämning 2) framkom några stensamlingar under torven som inte förefaller vara helt naturligt

uppkomna. Någon plausibel tolkning av ansamlingarna som gör att de kan kopplas till någon slags tidigare byggnation på platsen har dock inte kunnat göras. Ett antal äldre diken noterades även vid Torplämning 2.

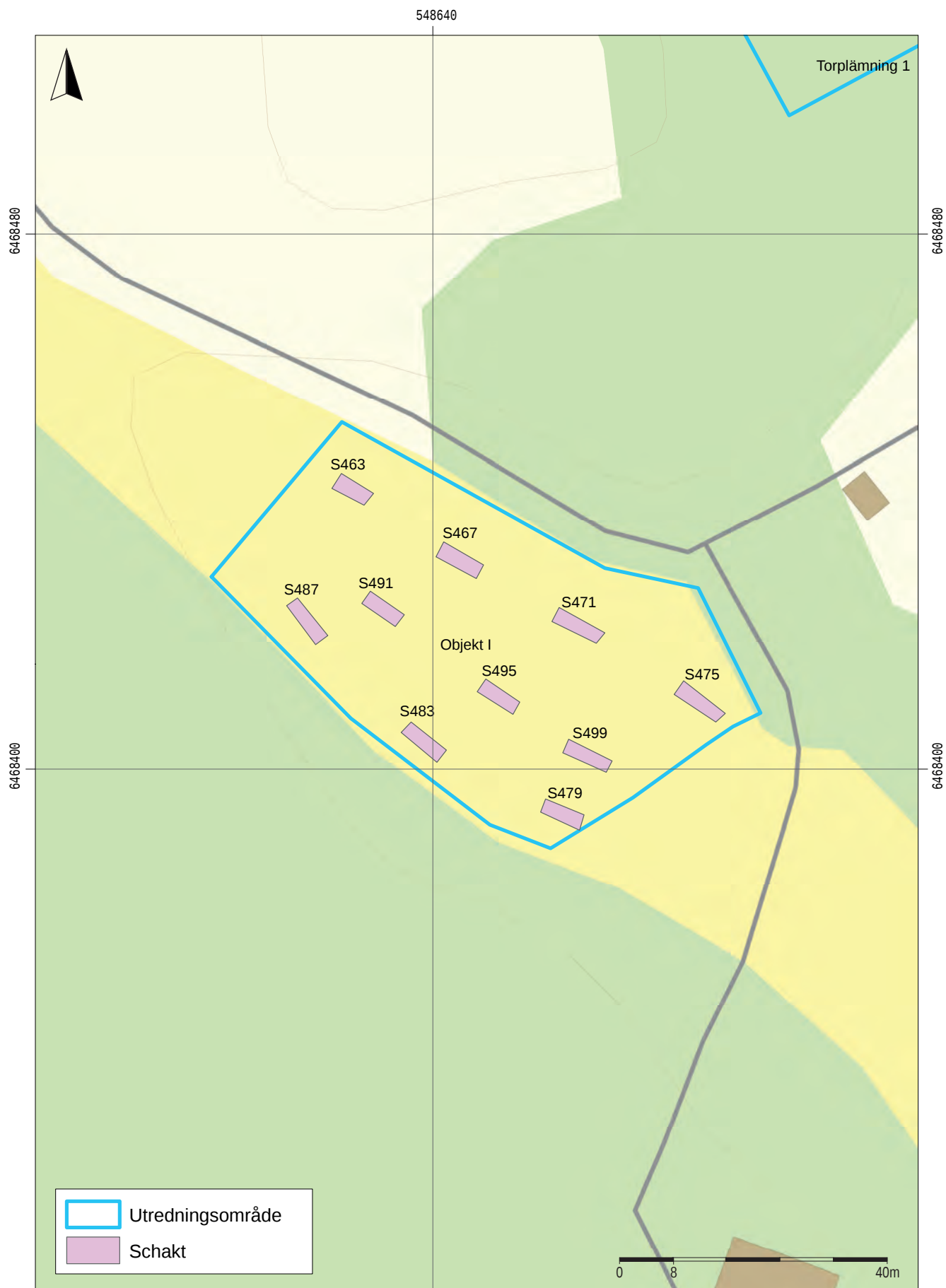
Figur 6. Utsnitt ur Topografiska webbkartan. Torplämning 2. Skala 1:800.

Figur 7. Torplämning 2 (L2008:2957), S530 med diffus stenrad, från N. Foto Roger Lundgren, ÖM.

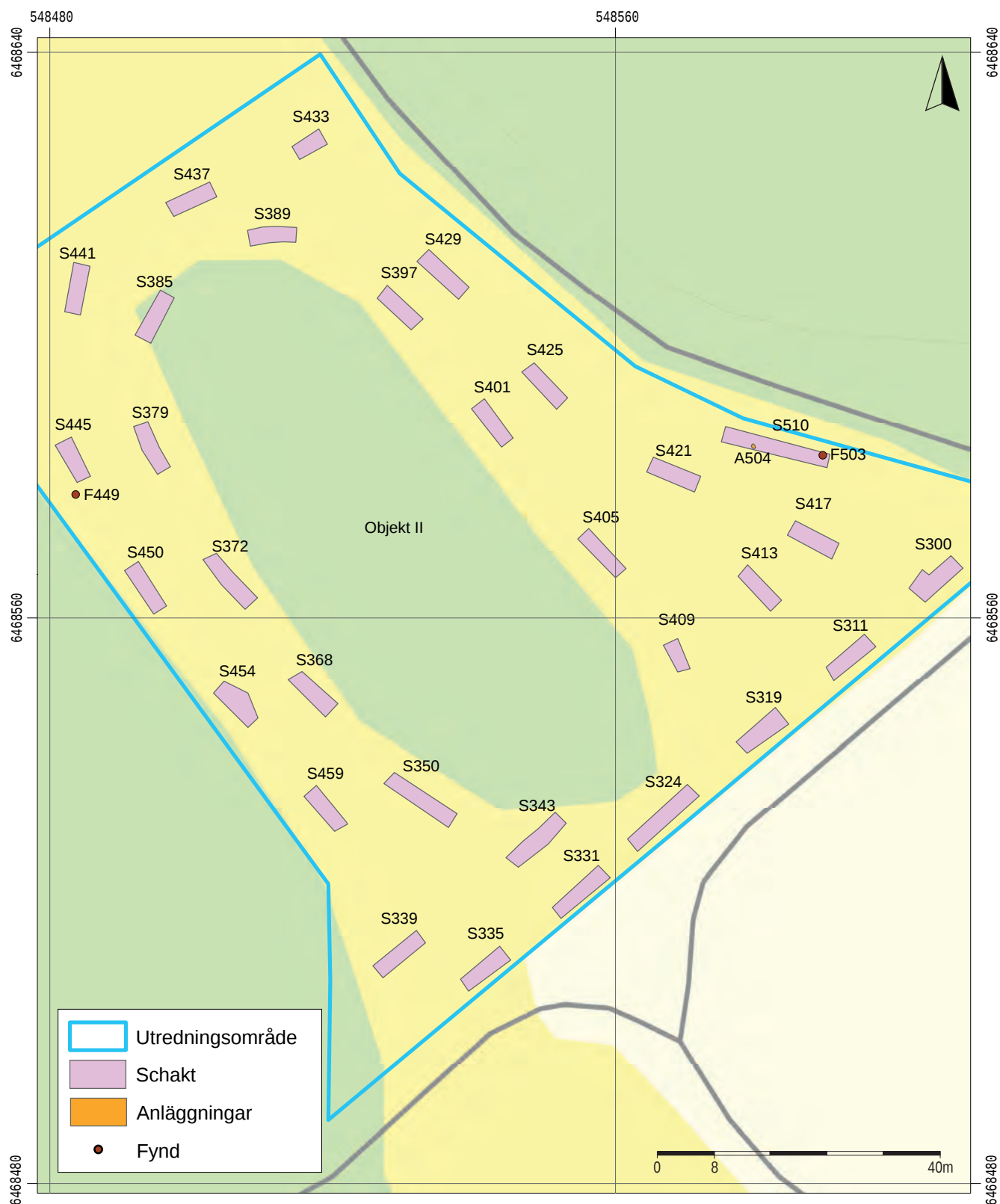
Figur 8. F573 från Torplämning 2. Foto Anders Olofsson, ÖM.

Figur 9. Utsnitt ur Topografiska webbkartan. Objekt I. Skala 1:800.

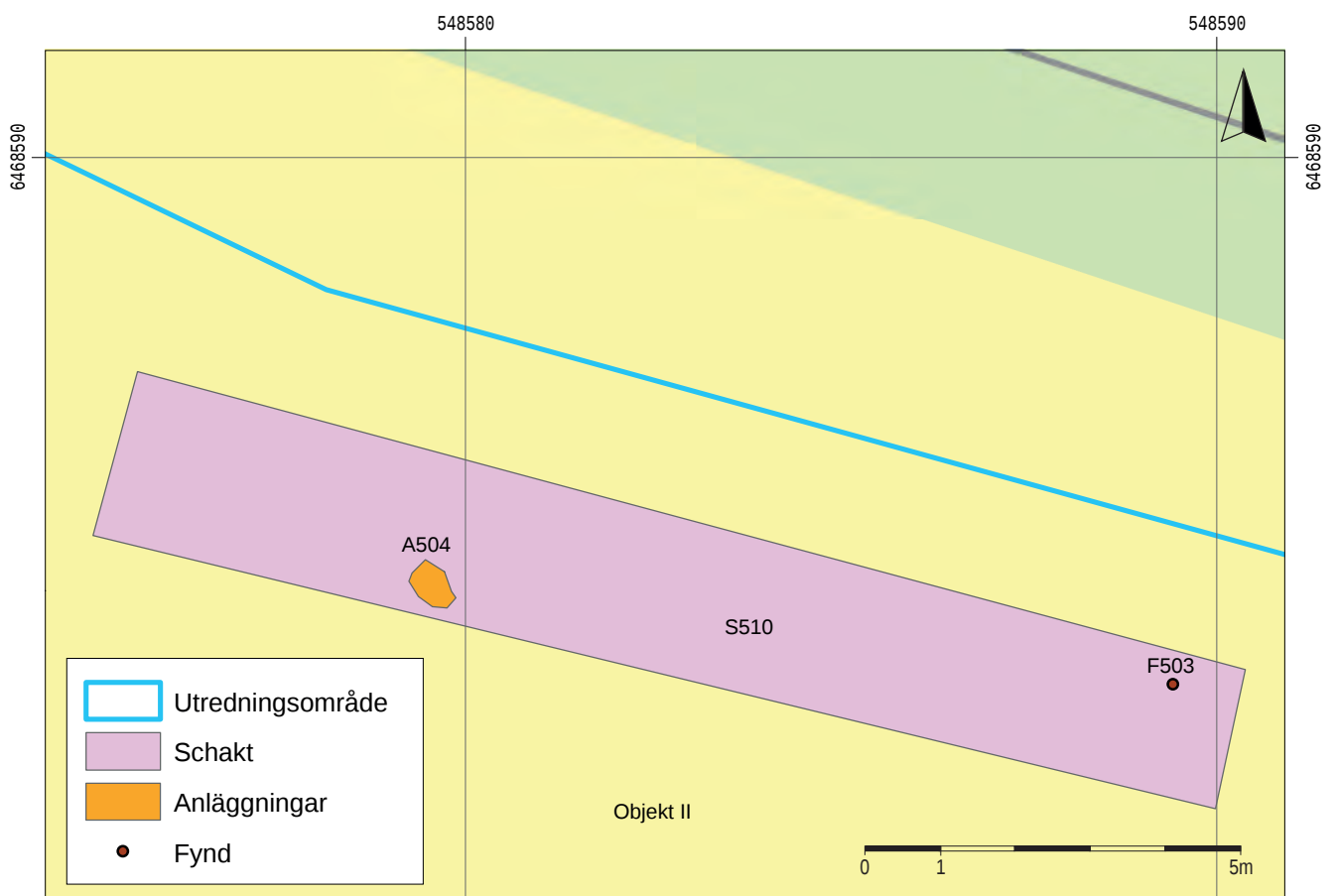
Vid objekt II påträffades tre ytfynd i åkermarken. Två av fynden utgjordes av förmodat bearbetad kvarts (F449 och F503). Intill kvartsfynden påträffades en osäker

gropanläggning (A504). Det tredje fyndet utgörs av ett större bergartsavslag som framkom i S372 (F1000, ej inmätt) på västra sidan om åkerholmen.

Figur 11. Objekt II, S331 och S343, från SÖ. Foto Roger Lundgren, ÖM.

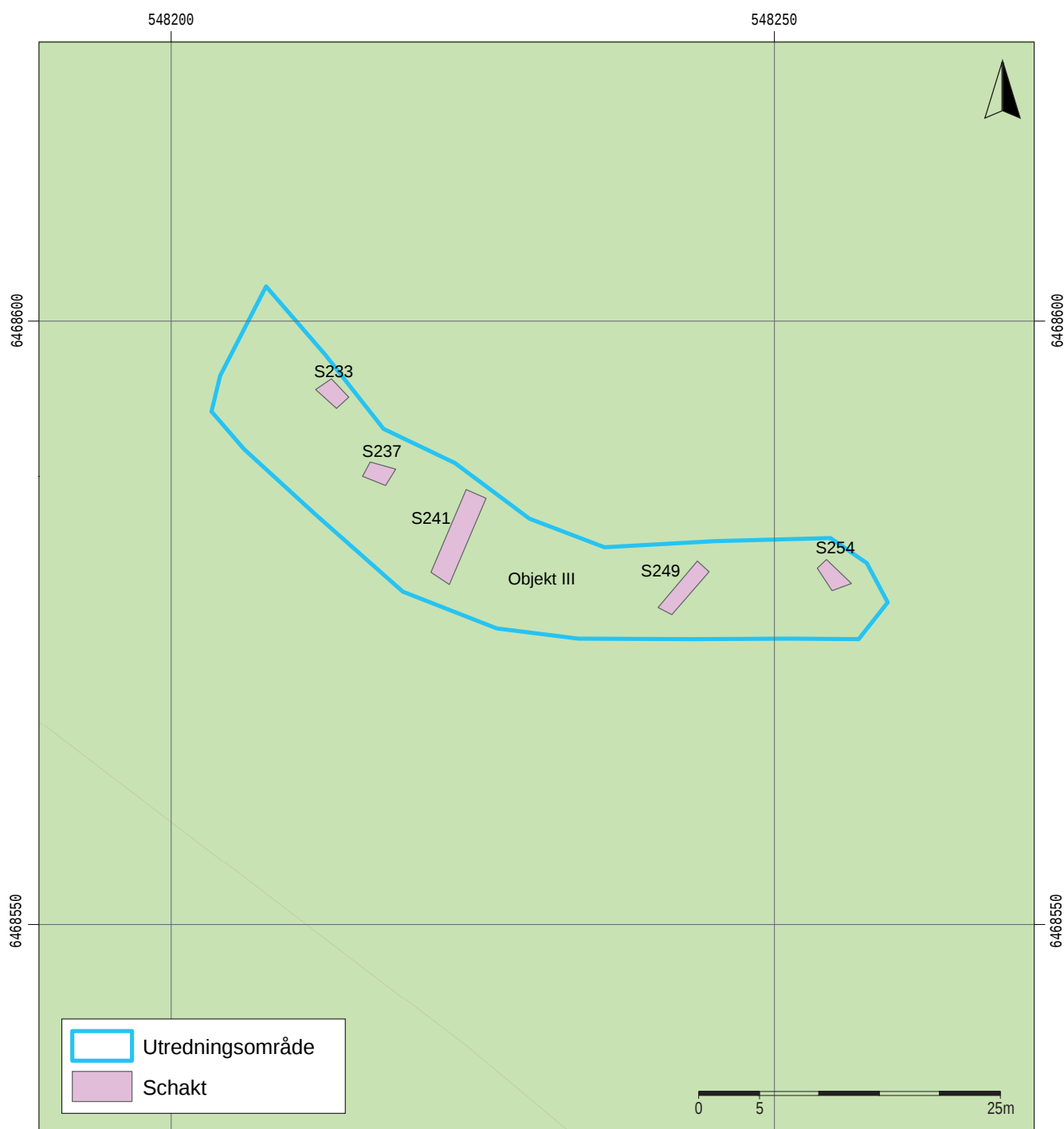

Figur 12. Utsnitt ur Topografiska webbkartan. Detalj Objekt II, A504. Skala 1:100.

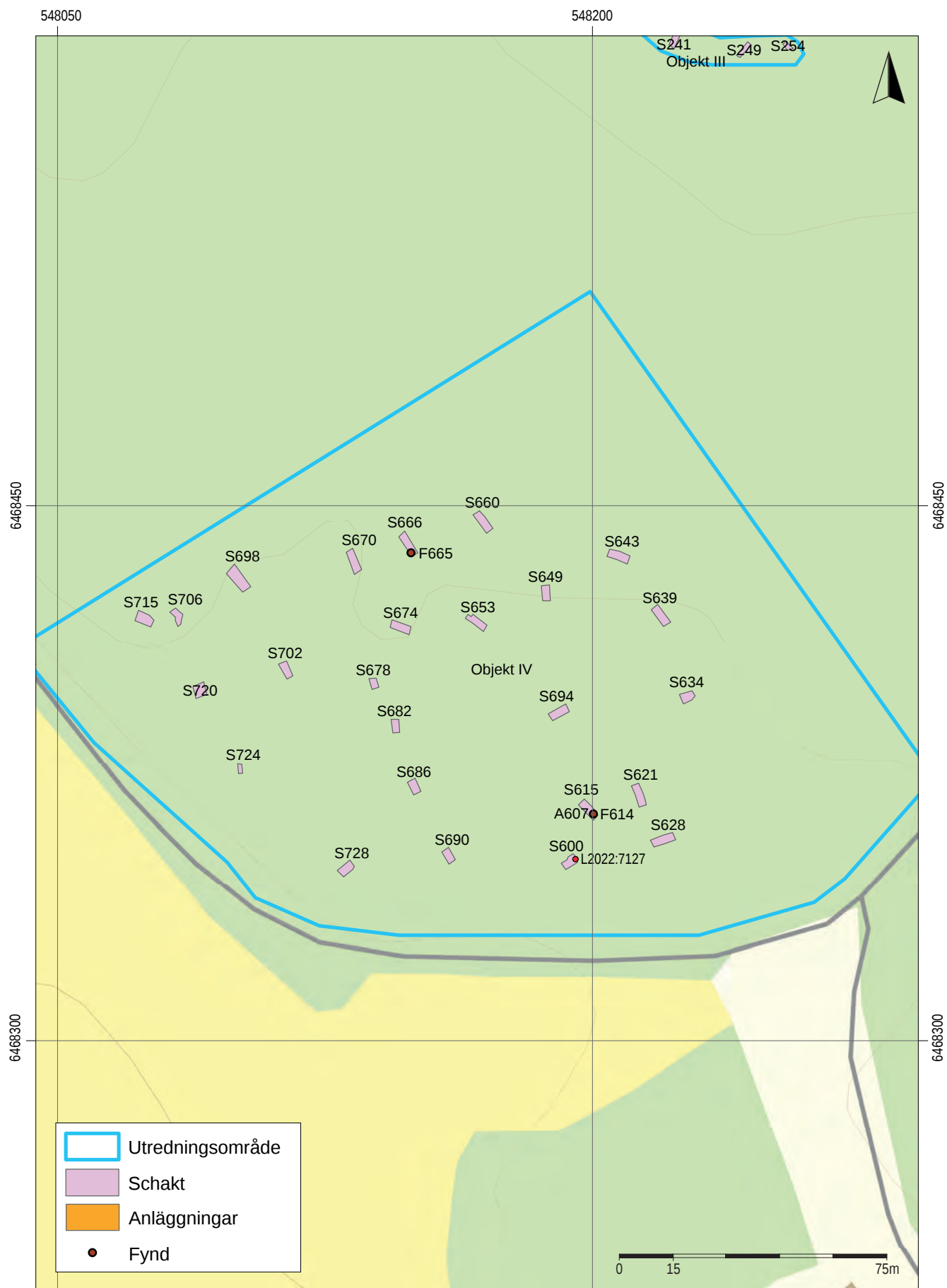
Vid objekt IV framkom en osäker anläggning i form av en förmodad grop (A607). Ett kvartsavslag (F614) påträffades vid framrensning av anläggningen. Ytterligare ett kvartsfynd, en kärnrest (F665), framkom i ett av schakten längre upp på objekt IV.

Vid de båda kvarvarande objekten, I och III, påträffades inget av arkeologiskt intresse.

Sammanfattningsvis kan sägas att endast vaga spår efter de båda torplämningarna framkom, t ex i form av ett mynt med en passande datering till 1802. Ävenså påträffades slaget stenmaterial och två osäkra anläggningar, diffusa spår efter besök på Objekt II och IV under stenålder.

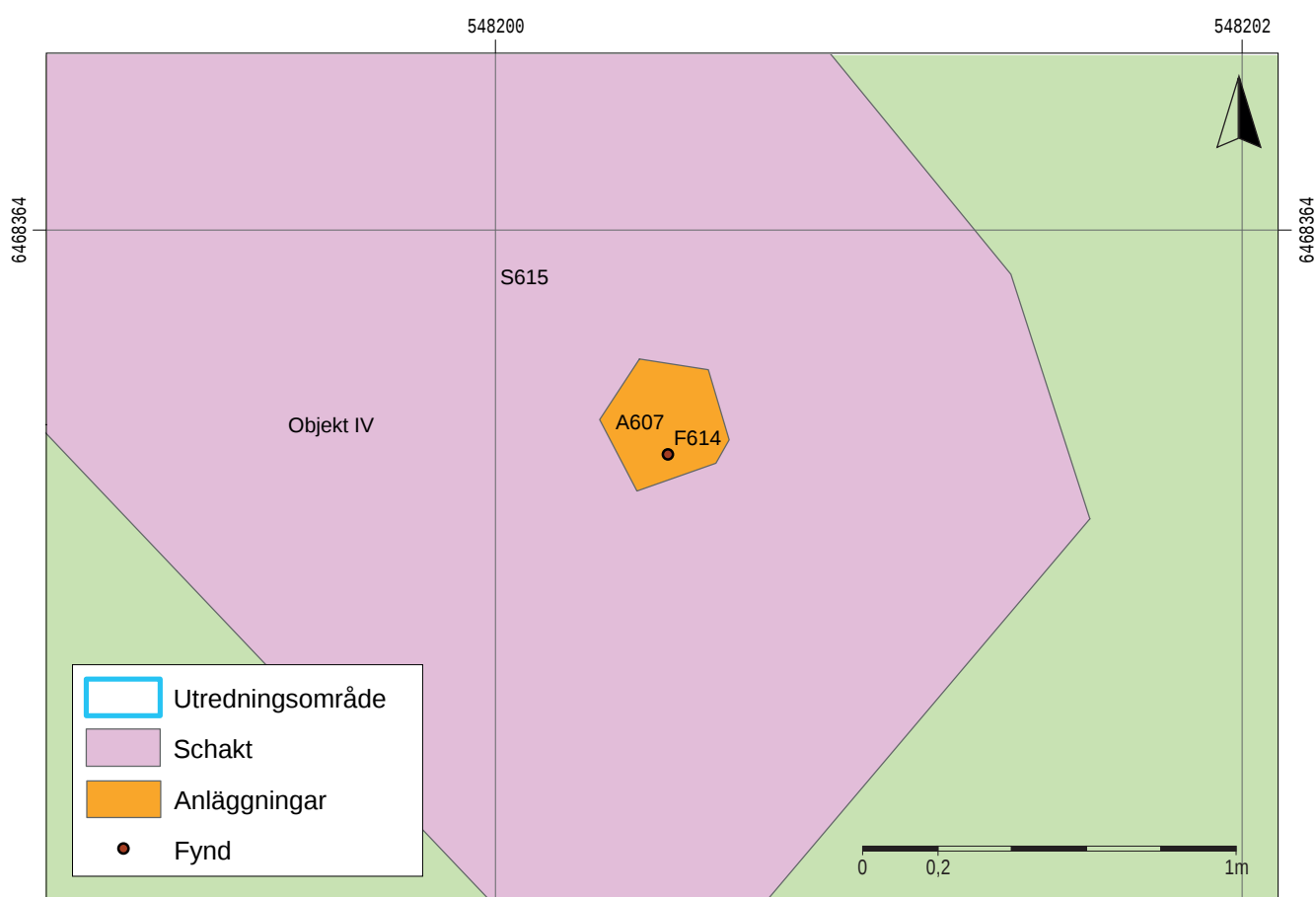
Figur 13. Utsnitt ur Topografiska webbkartan. Objekt III. Skala 1:500.

Figur 14. Utsnitt ur Topografiska webbkartan. Objekt IV. Skala 1:1500.

Figur 15. F665 och F614 från Objekt IV. Foto Anders Olofsson, ÖM.

Figur 16. Utsnitt ur Topografiska webbkartan. Detalj Objekt IV, A607. Skala 1:20.

Åtgärdsförslag

Då de framkomna lämningarna är högst osäkra till sin karaktär kan Östergötlands museum inte rekommendera någon arkeologisk förundersökning av ytorna. Även om anläggningarna skulle vara antropogena till sitt ursprung och av sådan ålder att de skulle utgöra fornlämningar kan de knappast sägas vara av tillräckligt antal och/eller ha tillräcklig vetenskaplig potential för att motivera en förundersökning. Länsstyrelsen äger att besluta i frågan.

Referenser

Tryckta källor och rapporter

Feldt, A.-C. 2001. *Stenålder och fiberoptik. Tannefors–Åtvidaberg–Mormorsgruvan*. Bankekind, Grebo, Vårdsbergs och Åtvids socknar, Linköpings stad, Linköpings och Åtvidabergs kommuner, Östergötlands län. Arkeologisk utredning och antikvarisk kontroll. Östergötlands länsmuseum, Rapport 88:2001.

Hallgren, F & Molin, F. Utan år. *Kunskapsunderlag om Mesolitikum i Östergötlands län*. Länsstyrelsen Östergötland.

Helander, A 2023. *Område B3 – Utsikt Bredband. Linköpings Landsbygd*. Östergötlands län, Östergötland, Linköpings kommun, Bankekind socken, fornlämning L2012:2904, L2012:2766 m.fl. Arkeologisk undersökning. Arkeologerna/SHM Rapport 2023:84.

Lundgren, R. 2019. *Arkeologisk utredning längs RV 35. Objekt XIII – XX. Riksväg 35 mellan Sandtorpet och Rösten*. Bankekind och Grebo socknar, Linköpings och Åtvidabergs kommuner, Östergötlands län. Arkeologisk utredning, etapp 2. Östergötlands museum, Rapport 2019:7.

Nyberg, P. 2013. *Ombyggnad av riksväg 35. Kompletterande arkeologisk utredning. Sydöst om Linköping, intill RV 35*. Vårdsbergs och Bankekind socknar, Linköpings kommun, Östergötlands län. Arkeologisk utredning, etapp 2. Östergötlands museum, Rapport 2013:63.

Olofsson, A. 2022. *Fillinge bergtäkt*. Fillinge 6:17, Bankekind socken, Linköpings kommun, Östergötlands län. Arkeologisk utredning, etapp 1. Östergötlands museum, Rapport 2022:24.

Svarvar, K & Persson, A. 2011. *RV 35. Linköping–Åtvidaberg*. Arkeologisk utredning, etapp 1. Delarna Linköping–Fillinge och Fillinge–Åtvidaberg, Linköpings stad samt Landeryds, Vårdsbergs, Bankekind, Grebo och Åtvids socknar, Linköpings och Åtvidabergs kommuner, Östergötlands län. Östergötlands museum, Rapport 2011:45.

Övriga källor

Institutet för språk och folkminnen (ISOF), Ortnamnsregistret. <https://ortnamnsregistret.isof.se/place-names>.

Kulturmiljöregistret. <https://app.raa.se/open/fornsok/>.

Riksarkivet. Svenskt Diplomatariums huvudkartotek (SDHK). <https://sok.riksarkivet.se/SDHK>.

Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU). Berggrundskarta 1:50 000–1:250 000.

Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU). Jordartskarta 1:25 000–1:100 000.

Kartor

Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS)

LMS akt D6-10:1. Fillinge 1–6. Geometrisk avmätning år 1702.

LMS akt D6-10:7. Fillinge 1–6. Laga skifte år 1844.

Bilaga 1. Schaktbeskrivningar

S nr	Längd, m	Bredd, m	Djup, m	Fyllning	
S201	2,88	2,10	0,50–0,60	På ytan stort block ca 1 m stort, överst brun grus/sand sedan brun lerig silt, sedan kommer ett förmodat påfört bärlager av smågrus.	
S205	1,64	1,50	-	-	
S209	2,67	1,80	0,25	Brun humös silt/förna.	
S214	2,50	2,00	0,15	Ställvis brun humös silt och brun silt/sand med rikligt småsten/grus.	
S219	2,40	1,40	0,25	Brungrå sandig silt med mkt moränsten.	
S225	3,00	1,00	-	-	
S229	3,50	1,40	0,20	Brun humös silt med rikligt moränsten (0,10–0,30).	
S233	2,00	1,50	0,15	Förna/mosslager.	
S237	2,00	1,50	0,20	Förna/mosslager.	
S241	7,50	1,50	0,20	Moränsten direkt under mosslagret, mestadels 0,05–0,10 m samt inslag av 0,20–0,35 m.	
S249	4,90	1,50	0,20	I SV delen moränsten direkt under mosslagret, mestadels 0,05–0,10 m samt inslag av 0,20–0,35 m, i NO mer begränsat med sten.	
S254	2,80	1,50		Gulbrunt moränggrus/sten (0,03–0,15 m)	
S300	7,40	3,70	0,30	Brun siltig lera i ploglagret.	
S311	7,40	2,30	0,40	Brun siltig lera i ploglagret.	
S319	7,20	3,00	0,25–0,40	Brun siltig lera i ploglagret.	
S324	11,60	2,30	0,25–0,35	Brun siltig lera i ploglagret.	
S331	8,90	2,20	0,25–0,35	Gråbrun lerig silt i ploglagret.	
S335	7,30	2,30	0,30–0,35	Brun siltig lera i ploglagret.	
S339	7,90	2,20	0,30	Brun siltig lera.	
S343	9,50	2,40	0,20–0,30	Brun siltig lera i ploglagret.	
S350	10,80	2,30	0,30–0,40	Brun siltig lera i ploglagret.	
S368	7,40	2,50	0,20–0,45	Brun silt.	
S372	9,00	2,40	0,30–0,45	Brun silt.	
S379	7,60	2,40	0,30	brun silt.	
S385	7,20	2,40	0,20	Brun siltig lera.	
S389	7,50	2,40	0,20	Brun siltig lera.	
S397	6,70	2,30	0,25–0,30	Brun lerig silt.	
S401	6,80	2,30	0,25	Brun silt.	
S405	7,00	2,00	0,25	Brun lerig silt.	
S409	4,40	2,00	0,30–0,40	Brun lerig silt.	

	Undergrund	Övrigt
	-	Ej bottengrävt då ev naturlig undergrund bedömdes vara borta/förstörd.
	-	Avbrutet. För mycket sten i backen under torven för att kunna maskingräva.
	Undergrund vid ca 0,20 m av gråbrun siltig lera.	Flera bitar tegel.
	Berg.	
	Undergrund vid 0,20 m av gulbrun siltig lera.	
	Berg	Förnalager med berghäll direkt under.
	Undergrund vid 0,15 m av gulbrun siltig sand/grus.	
	Grå humös silt med dominerande inslag av moränsten (0,05–0,20 m ca). Ställvis fläckar med 'rotkol'.	
	Grå humös silt med dominerande inslag av moränsten (ca 0,05–0,20 m). Ställvis fläckar med 'rotkol'.	
	-	
	Brun sand/morängrusblandning	
	Gulbrun sand.	
	Gulbrun lera (vid 0,20–0,30 m), måttligt med inblandad moränsten.	
	Vid 0,30 m gulbrun lera, enstaka småsten, sumpstråk igenom, i båge från SO till SV, överlagrar dike.	
	Vid 0,25 m med siltig gulgrå lera, enstaka sten.	
	Vid 0,25 m med brungul siltig/sandig lera. Moränåsrygg i mitten av schakt NV–SO, här rikligt m moränsten.	
	Vid 0,25 m med gulbrun lera, ngt morängrus	
	Vid 0,25 m med grågul lera, enstaka sten 0,10–0,15 m.	
	Vid 0,25 m grågul lera, enst sten (0,15–0,20 m)	
	Brungul siltig lera vid 0,25 m, ställvis grus.	
	Gråbrun sandig silt i stråk varvat med brun lera, enst mindre sten, enst kolstänk.	
	Gulgrå lera, enst sten.	
	Grågul lera, surhål, stråk av grus/sten.	
	Gulgrå lera, ställvis grå/vit silt med småsten/grus.	
	Vid 0,15 m grågul lera, enst sten.	
	Vid ca 0,10 m grågul lera samt stråk av moränsten.	
	Gulgrå lera, måttl m moränsten (0,10–0,25 m).	
	Gråvit silt, ställvis gulbrun lera.	
	Gulbrun lera, ställvis gulbrun lera.	
	Brun lera.	En del sprängsten i undergrunden, bortsprängt block?

S nr	Längd, m	Bredd, m	Djup, m	Fyllning	
S413	6,90	2,20	0,35	Brun lerig silt.	
S417	7,00	2,30	0,25	Brun lerig silt.	
S421	7,30	2,40	0,30	Brun lerig silt.	
S425	7,10	2,20	0,30	Brun lerig silt.	
S429	7,90	2,30	0,25–0,30	Brun lerig sandig silt.	
S433	4,60	2,30	0,40–0,50	Lerig sandig silt ner till 0,25 m, sedan ngt mer lerigt/siltigt.	
S437	6,80	2,30	0,25	Brun silt.	
S441	7,10	2,30	0,20	Brun silt.	
S445	6,10	2,30	0,20	Brun humös silt.	
S450	7,40	2,20	0,30–0,35	Brun silt.	
S454	7,00	3,50	0,25	Brun silt.	
S459	6,80	2,20	0,25	Brun siltig lera, ställvis grå silt	
S463	5,50	2,50	0,25	Brun lerig silt med inslag av smågrus/sten	
S467	6,80	2,40	0,30	Brun lerig silt.	
S471	7,70	2,20	0,25	Brun lerig silt.	
S475	7,80	2,20	0,25	Brun lerig silt.	
S479	6,30	2,20	0,20–0,30	Gråbrun humös silt.	
S483	6,80	2,30	0,30	Brun grusig silt.	
S487	7,20	2,20	0,30	Brun siltig lera.	
S491	6,10	2,20	0,25–0,30	Brun lerig silt.	
S495	6,30	2,20	0,30	Brun lerig silt.	
S499	7,20	2,10	0,25	Brun lerig silt.	
S510	15,40	2,10	0,25	Brun lerig silt.	
S515	7,50	2,10	0,15–0,25	Torvlager under gräs/sly.	
S530	9,80	2,50	0,15–0,25	Torvlager under gräs/sly.	
S542	5,10	2,30	0,15–0,25	Torvlager under gräs/sly.	
S546	7,30	2,00	0,35	Brun sandig silt.	
S557	7,20	2,10	0,25	Brungul silt, ngt tegelkross, ngt kolstänk.	
S565	5,00	3,10	0,30	Grå humös silt	
S574	4,10	2,00	0,35–0,40	Brungrå humös silt med ngt småsten och tegelkross.	
S578	6,40	3,50	0,30–0,35	Brungrå humös silt, ngn bit tunt glas.	
S600	4,40	2,70	0,15–0,25	Förnalager med brun humös silt.	

	Undergrund	Övrigt
	Gulbrun lera.	
	Vid 0,25 m gulbrun lera, enst moränsten, enst tegelkross.	
	Gulgrå lera, enst sten.	
	Gulgrå lera, enst sten.	
	Gulgrå lera vid 0,25 m, fåtal stenar, ngt markbundet block, enst kolstänk och tegelkross.	
	Gulbrun lera vid 0,40 m, enstaka kolstänk.	Undre lager möjligen rest av tidigare djup-plöjning
	Brun lera, fåtal stenar.	
	Gul lera, fåtal stenar.	
	Gulbrun lera.	
	Gulbrun lera vid 0,30 m, ställvis sumpsvart lera, enstaka sten och tegelkross.	
	Gulbrun lera vid 0,20 m, enst sten.	
	Brun lera.	
	Gulgrå lera, enst sten.	
	Brun lera med ställvis ”sumpsvärta” på 0,30 m.	
	Brun lera.	
	Brun lera.	
	Gulbrun lera, fåtal småstenar (0,10 m).	
	Brun lera med ställvis mkt småsten (0,10 m), enstaka markbundet block.	Steninslaget kan möjligen utgöra rester efter ett stendike/äldre dränering.
	Brun lera med ställvis sumpsvärta.	
	Gulbrun lera vid 0,25 m	
	Brun lera med ställvis någon ”sumpsvärta” och ngt enst markbundet block.	
	Brungrå lera, enst sten, någon sumpfärgning.	
	Gulbrun lera, enst moränsten.	
	Gul sand i NV (högre) delen och gulbrun lera i övrigt, enst småsten.	I NO del (längs åkerkanten) löper ett äldre dike i NV-SO riktning.
	Gul sand i NV (högre) del och gulbrun lera i övrigt. En del sten (0,25–0,35 m) men ingen tydlig struktur kunde urskiljas.	I NO del (längs åkerkanten) löper ett äldre dike i NV-SO riktning.
	Gul sand i NV (högre) del och gulbrun lera i övrigt, enst småsten	I NO delen (längs åkerkanten) löper ett äldre dike i NV-SO riktning, dock mindre tydligt i detta schakt jmf S515 och S530.
	Gråbrun silt m tegel/bränd lera samt kolstänk och flintgods.	Stendike i N-S riktning.
	I NV gulbrun silt, i SO gulbrun lera.	Dike
	Gulbrunt grus/småsten i NO del (ngt mindre i resterande) vid ca 0,20 m, sedan gulgrå lera.	
	Gulbrun lera.	
	Gulbrun lera.	
	Vid 0,20 m gulbrun sandig silt, rikligt m moränsten och grus (diam 0,10–0,50 m),	A607

S nr	Längd, m	Bredd, m	Djup, m	Fyllning	
S615	6,00	2,30	0,15–0,25	Förna, grå humös silt.	
S621	6,30	2,20	0,15–0,20	Grå humös silt.	
S628	6,40	2,40	0,25–0,30	Grå humös silt.	
S634	3,90	2,80	0,30	Grå humös silt.	
S639	6,00	2,30	0,25–0,30	Grå humös silt.	
S643	6,10	2,40	0,20–0,25	Brunt mkt humöst torvlager med brun sandig silt.	
S649	4,30	2,20	0,10–0,20	Mkt humös brun silt.	
S653	6,20	2,10	0,30–0,40	Mkt humös brun silt.	
S660	6,40	2,40	0,25–0,30	Mkt humös brun silt.	
S666	6,90	2,20	0,20–0,35	Grå humös silt.	
S670	6,60	2,20	0,20–0,30	Brun humös silt i ytan med svartgrå 'sumplera' under och ställvis grus.	
S674	5,70	2,30	0,10–0,30	Torv.	
S678	2,90	2,00	-	Moränblock direkt under torv.	
S682	3,70	2,00	0,10–0,30	Torv med mycket rikligt med moränblock.	
S686	4,00	2,30	0,30–0,40	Brun humös silt.	
S690	4,00	2,20	0,30	Brun humös och lerig sand.	
S694	5,50	2,30	0,30–0,40	Förna på grått lerigt grus.	
S698	7,40	3,00	0,10–0,20	Förna på brun humös sand.	
S702	4,70	2,10	0,20–0,35	Torv och grå humös silt med en del större block.	
S706	4,60	2,70	0,30–0,35	Grå humös silt.	
S715	4,90	3,00	0,15–0,25	Brun humös silt.	
S720	3,40	3,40	0,15–0,30	Brun humös silt.	
S724	2,80	1,20	-	Moränsten direkt under torv.	
S728	4,50	2,50	0,30–0,35	Gråbrun silt	

	Undergrund	Övrigt
	Grå siltig lera, enst sten (mest i SV del) 0,3–0,4 m. Berg mot Ö.	
	I SÖ delen gulbrun sand med moränsten/grus som övergår till lerig silt mot NV.	
	Gulbrun sand i V med moränsten/grus som övergår till lerig silt i Ö.	
	Grå siltig lera, måttl m moränsten 0,20–0,40 m.	
	Gulgrå siltig lera, enst mindre moränsten samt markbundna block som sticker upp ur undergrund (samt omgivande terräng).	
	Rödbrun fin siltig sand, rikligt m moränsten <0,30 m i slänt upp mot vidliggande höjd.	
	Rödbrun fin siltig sand.	
	Rödbrun fin siltig sand.	
	Gulbrun siltig sand i SÖ, övergår i grå lera i NV.	
	Grått morängrus/ställvis grå silt, enst markbundna block/stenar, måttligt m övrig moränsten.	Kvartsfynd Fk665
	Svartgrå 'sumplera' och brun lera.	
	Berghäll med grågul lera och måttligt moränsten i skreva.	
	-	
	Rödbrun sand.	
	Rödbrun fin sand.	
	Gråbrun lera. Moränstensfritt.	
	Gul/grå lera, ställvis siltig lera.	
	Grå sandig/lerig silt med inslag av morängrus. (<0,10 m)	Skyddat läge mellan långa uppstickande hållryggar.
	Grågul silt med en del markbundna block.	En del block kan vara påförda (möjligen från vidliggande dike).
	Gul lerig silt/sand, måttligt moränsten	
	Brungul fin sand/silt, måttligt moränsten (0,20–0,30 m), ngt markbundet block.	
	Rödgrå finsand, måttligt moränsten (0,15–0,20 m).	
	-	
	Grå silt med ngt inblandat morängrus samt enst mindre sten.	

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivningar

A504

Grop? Oregelbunden i ytan, 0,70 x 0,50 m (NV-SO). Djup: 0,04 m, flack i profilen. Grå/vit silt med inslag av sand/grus, något kolstänk. Mycket osäker. Möjligen lagerrest eller rot. Inmätt och dokumenterad huvudsakligen beroende på närliggande kvartsfynd.

A607

Grop? Oregelbundet rund i ytan, diam ca 0,35 m. Djup: ej undersökt utöver ordentlig nerrensning. Grå, lerig och lätt sandig silt i ytan med mycket kol och rötter (kolet 'känns' modernt). Enstaka smågrus. Fynd av slagen kvarts, F614, i ytan. Diffus utan tydliga kontaktytor. Osäker anläggning, utan kvartsfyndet hade observationen troligen bedömts som naturlig variation i markytan.

Bilaga 3. Fyndlista

ÖM C4845

Fyndnr	Fält-id	Fyndkontext	Antal	Vikt g	Material	Typ	Övrigt
1	449	Objekt II	1	2,7	Kvarts	Avslag	I åkerytan
2	503	Objekt II	1	28,2	Kvarts	Bearbetat stycke?	I åkerytan, nära A504. Osäker artefakt
3	573	Torplämning 2	1	13,8	Koppar	Mynt	½ skilling, år 1802
4	614	Objekt IV	1	0,4	Kvarts	Avslag	I A607
5	665	Objekt IV	1	5,2	Kvarts	Kärna	
6	1000	Objekt II, S372	1	148,1	Bergart	Avslag	Ett större bergartsavslag

Bilaga 4. Foton

Ytan vid Torplämning 1 (L2008:3050), S delen, från NV. Foto Anders Olofsson, ÖM.

Tegel i S209 vid Torplämning 1. Foto Anders Olofsson, ÖM.

Objekt III, schaktning av S233, från V. Foto Anders Olofsson, ÖM.

Objekt IV, utsikt från N. Foto Roger Lundgren, ÖM.

Objekt IV, A607, från NV. Foto Roger Lundgren, ÖM.

Östergötlands museum utförde under våren och försommaren 2024 en arkeologisk utredning, etapp 2 som berörde Fillinge 6:17, Bankekinds socken, Linköpings kommun, Östergötlands län. Den arkeologiska utredningen för-
anleddes av att Krossteknik i Linköping AB planerade att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken för täkt av berg med tillhörande återvinningsverksamhet. Den aktuella ytan var fördelad på sex delytor: utredningsobjekten I–IV, samt Torplämning 1 (L2008:3050) och Torplämning 2 (L2008:2957), med en total yta om ca 4,85 ha. Sammanlagt 86 sökschakt grävdes.

Vid såväl Torplämning 1 som 2 påträffades spridda fragment av tegel, flintgodsskärvor och planglas. Vid Torplämning 2 påträffades även ett mynt (F573) från tidigt 1800-tal. Inga tydliga spår av byggnadslämningar, utöver den sedan tidigare kända jordkällargrunden vid Torplämning 2, observerades vid utredningen. På två av de övriga objekten (Objekt II och IV) framkom enstaka osäkra anläggningar av förhistorisk boplatsskarakter i form av gropar(?) samt ett mindre antal slagna stenföremål.

ISSN 1403-9273

Rapport 2025:1